

Odisee
Campus Brussel
Warmoesberg 26 – 1000 Brussel
Tel. 02-608 49 34

STAGEHANDLEIDING
EDUCATIEVE BACHELOROPLEIDING VOOR LAGER ONDERWIJS
3de OPLEIDINGSFASE

CONCRETE AFSPRAKEN STAGE ZORG: BUITENGEWOON ONDERWIJS

Bijlage bij de ECTS-fiche Praktijk: didactische stage 3
Academiejaar 2020-2021

Inleiding

In de 3e opleidingsfase krijgen onze studenten, tijdens de Module Zorg een initiatie in zorg(beleid). De studenten maken kennis met de zorgkaders (zorgcontinuüm, handelingsgericht werken, M-decreet, UDL,...) en leren oog hebben voor specifieke onderwijsbehoeften van kinderen. Nu kinderen met specifieke onderwijsbehoeften omwille van het M-decreet steeds vaker in het gewone onderwijs worden opgevangen, is de nood aan samen nadenken over optimale zorg van groot belang. Ook eerder in de opleiding worden onze studenten via het leren ontwerpen van brede basiszorg met binnenklasdifferentiatie en remediëring voorbereid op het werken binnen een zorgbrede school. Onze studenten leren dat onderwijs op maat bieden gebeurt in samenspraak: in team, met partners buiten de school, al co-teachend, met ouders en niet in het minst, ook met het kind zelf. Doorheen de opleiding zouden de studenten een positieve grondhouding ten opzichte van zorg moeten ontwikkeld hebben.

Binnen deze veranderende context van zorg willen we studenten blijvend de kans bieden om stage te lopen in het buitengewoon onderwijs. Niet alleen omdat we in Vlaanderen een heel goed werkend, kwaliteitsvol BuO hebben waar door hen ontzettend veel kan geleerd worden inzake het bieden van onderwijs op maat; ook omdat de samenwerking met leerkrachten uit het BuO steeds intenser zal worden.

De stage wordt in overleg met de directeur vastgelegd in **de periode van 19 april tot 28 mei 2021**, en wordt voorafgegaan door 2 observatiemomenten.

In deze context willen we de kracht van co-teaching graag in de verf zetten. Zowel mentor als student kunnen de ander inschakelen en ondersteunen. Een goede dynamiek tussen mentor en student biedt meer leerkansen en meer kansen tot differentiatie. We vragen van de student om zes halve dagen per week de leiding te nemen over de klas, dit kan individueel of in een vorm van co-teaching waarover de student mee nadenkt. De overige tijd kan ingevuld worden met observatie/participatie én het verkennen van de brede zorgcontext (samenwerking met CLB, logopedist, enz.).

De student kan alle activiteiten en verantwoordelijkheden opnemen die normaal tot de taak van de leraar behoren: agenda invullen, speelplaatsdiensten, refterbewaking, enz.

Deze stage is om verscheidene redenen erg belangrijk voor de student. Vooreerst is dit een kans op verbreding en verdieping van het onderwijsveld dat hij tot nog toe in zijn opleiding leerde kennen. Daarnaast is een dergelijke stage een uitdaging om zich in de bijzondere didactiek te bekwamen, inzichten te verwerven in de ontwikkeling en begeleiding van kinderen met specifieke onderwijs- of zorgbehoeften en ervaringen op te doen in de werking van een multidisciplinair team. Voor velen is deze kennismaking een goede voorbereiding op het beroep, aangezien een belangrijk deel van de studenten later in het buitengewoon onderwijs of in zorguren terecht komen. Ook doen studenten inspiratie op over manieren van omgaan met en inspelen op zorgbehoeften in de klas.

Observatie/participatiedagen

Het doel van de observatiedagen is een eerste kennismaking met het type van de school, met de schoolwerking, en met de kinderen van de klas waarmee de student gedurende zijn actieve stageperiode aan het werk zal zijn.

- De student observeert breed aan de hand van de tools die hij daarvoor aangereikt heeft gekregen in 2 BaLO.
- De student verkent de zorgwerking in de school (handelingsplannen,...).
- De student krijgt van de mentor de stageopdrachten voor 6 halve dagen en bespreekt op welke manier deze activiteiten zullen doorgaan. (deze worden ingevuld in een weekrooster)
- Mentor en student maken afspraken over de invulling van co-teaching tijdens de stage: waar kunnen ze elkaar ondersteunen/aanvullen/begeleiden/...?
- De student blijft actief contact houden met de mentor tot aan de actieve stage.
- De student maakt met de mentor en de bijzondere leerkrachten concrete afspraken.
 - o Wanneer kan de student meegaan naar de kiné, ergotherapeut, logopedist, ...?
 - o Deze andere activiteiten worden eveneens opgenomen in het weekrooster.
- De student bespreekt met de mentor de reeds gemaakte voorbereidingen. Werd er rekening gehouden met de informatie uit de handelingsplannen, de observatie- en participatiedagen, ... ?

Actieve stage

- De student leidt de activiteiten in de klas gedurende 6 halve dagen. De overige tijd wordt de student zoveel mogelijk ingeschakeld in de activiteiten die de mentor leidt. Verschillende vormen van co-teaching kunnen gehanteerd worden.
- De student formuleert bij de stage een focus (werkpunt of uitdaging) en één of meerdere leervragen/leerdoelen.
- Voor de student is het interessant om tijd vrij te kunnen maken om de werking van het buitengewoon onderwijs zo breed mogelijk in kaart te brengen: een therapeut volgen, een teamvergadering bijwonen,....
- De stagemap ligt steeds ter inzage in de klas.
- Er komt bezoek van de stagebegeleider. Het is echter niet de bedoeling om studenten aan het werk te zien (tenzij de kans zich voordoet), wel om een gesprek met de mentor en student te hebben over het verloop van de stage.

Na de stage

- We vragen de mentor om na afloop van de stage het feedbackformulier in te vullen en aan de student mee te geven of te mailen naar de stagebegeleiders. De student bezorgt de mentor het feedbackverslag bij aanvang van de stage en zorgt ervoor dat het formulier op Toledo wordt opgeladen.

- Daarnaast evalueert de student zijn eigen functioneren aan de hand van de feedbackwijzer. Aan de hand hiervan schrijft de student een reflectie over de stage die hij uiterlijk een week na de stage op Toledo oplaadt.

Opdrachten

De observatie/participatiestage en actieve stage zorg hebben tot doel de student inzicht te geven in zorgbehoeften van kinderen en van het onderwijs aan deze kinderen.

- via observatie;
- via lectuur en verzameling van documentatie;
- via gesprekken met kinderen, leerkrachten en andere hulpverleners;
- via het inkijken van individuele dossiers en handelingsplannen;
- via actieve deelname aan en het begeleiden van de sociale en cognitieve processen;
- via het vergelijken van de didactiek in het buitengewoon en het gewone basisonderwijs een zicht te krijgen op zorgbehoeften in het BuO en van het onderwijs aan deze kinderen.

De student probeert een antwoord te krijgen op de onderstaande vragen en zorgt voor een neerslag ervan in de stagemap.

Schoolsysteem (situering, werking en organisatie)

Identificatie van de school:

Tot welk type BO behoort deze school en wat is daar specifiek aan?; Wat zijn haar doelen?; Pedagogisch project?; Hoelang bestaat deze school al?; Is er ook een internaat, een bijhorend revalidatiecentrum,...?

De kinderen:

Hoe gebeurt de aanmelding, doorverwijzing,...?; Wat is hun eigenheid, specifieke cognitieve en gedragskenmerken?; Over welke documentatie rond de problematiek beschikt de school?

De ouders:

In welke relatie staan ze tot de school?; Hoe worden ze ingeschakeld?; Welke contacten zijn er?; Wat wordt van hen verwacht?

Organisatie:

Welke procedure wordt doorlopen vooraleer een kind in deze onderwijsvorm opgenomen wordt?; In welke klasgroepen worden de kinderen onderverdeeld?; Welke normen/criteria stelt men voorop om een kind in een bepaalde klasgroep te plaatsen?; Hoe verloopt dit?; Welke samenwerkingsverbanden zijn er met organisaties buiten de school?

Leerkrachten en leerprogramma's

Welke taken/opdrachten heeft een leerkracht?; Hoe organiseert de leerkracht zijn/haar werk?; Is er een speciale bijscholing verplicht?; Welk leerprogramma wordt er gevolgd?; Hoe wordt dit programma opgesteld?; Welke leerinhouden, leerlijnen, leerprocessen?; Achterliggende doelen?; Didactische aanpak?; Wordt er gewerkt met een dagplanning/weekplanning/jaarplanning?; In hoeverre is er uitwisseling tussen opeenvolgende leerjaren of groepen?

Wat is een handelingsplan?

De student bekijkt en bespreekt in de mate van het mogelijke een concrete uitwerking hiervan. In hoeverre wordt er gewerkt met een leerlingvolgsysteem?; Groepsgerichte handelingsplannen (... differentiatie in de praktijk)?; Schoolwerkplan?; Leerplan?; Teamwerking op school?

Welke handboeken, didactisch materiaal worden er op school gebruikt?

Specifieke programma's

Welke trainings- of remediëringsprogramma's worden er gebruikt?

Ander personeel

Welke andere mensen zijn nog betrokken bij de opvoeding, de begeleiding en de ontwikkeling van de kinderen?; Op welke wijze werken ze samen met de leerkrachten?; Met nog anderen?; We vragen ook de student aan een overlegmoment te laten participeren.

Bij de procesevaluaties richt de student zich naar de ontwikkeling, de evolutie en de leerproblemen van elk kind. Hij probeert zijn klasje in beeld te brengen wat betreft taal, rekenen, W.O., communicatie, expressie en gedrag.

De school zelf kan deze opdrachten wijzigen en/of aanvullen in functie van de problematiek van de kinderen.